

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

การฝึกหัดครู, กรม. หน่วยศึกษานิเทศก์. การวิจัยเรื่องจริยธรรมของอาจารย์และ
นักศึกษาสังกัดสถานศึกษาระดับการฝึกหัดครู. กรุงเทพมหานคร : หน่วย
ศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2525.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. "จริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน."
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2522
(อัครสำเนา)

คณะกรรมการวันเด็ก. วันเด็กแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา,
2521.

คณะกรรมการกองวัฒนธรรม. วัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา,
2522.

ครูสภา, สำนักงานเลขาธิการ. "ร่างพระราชบัญญัติครูกองมาตรฐานวิชาชีพ."
(อัครสำเนา)

จันทร์วรรณ เทวรักษ์. "จรรยาครู." ครูปริทัศน์ (2524) : 28 - 33.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะครุศาสตร์. ย่อวิทยานิพนธ์. กรุงเทพมหานคร :
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2508.

____. คณะครุศาสตร์. ย่อวิทยานิพนธ์. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509.

____. คณะครุศาสตร์. ย่อวิทยานิพนธ์. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.

เฉลิมเกียรติ ผิวนวนล. จิตวิเคราะห์ของฟรอยด์. กรุงเทพมหานคร : คำรงการพิมพ์.
2522.

- เฉลียว บุรีภักดี และคนอื่น ๆ. รายงานการวิจัยเรื่องลักษณะของครูที่ดี. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คำรวจ, 2520.
- ดวงเคื่อน พันธุนาวิน. การพัฒนาจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัย
พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.
- เต็มสิริ บุญยะสิงห์. "ว่าแต่เขา." นิตยสารหญิงไทย (มิถุนายน 2527) : 17.
- เทพ การะเกด. "สมบัติครู." ประชาศึกษา 1 (สิงหาคม 2505) : 46 - 50.
- ธีระ รุญเจริญ และคณะ. "ปรัชญาการฝึกหัดครูไทย." แปลและเรียบเรียงโดย
คิดก บุญเรืองรอด. เอกสารหมายเลข 7ข. 2525. (อัครสำเนา)
- ประคอง กรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์เจริญผล, 2525.
- ประทีป ติวซ่า. "คำปรารภเนื่องในวันครู." วารสารครูสาร 4 (ธันวาคม -
มกราคม 2523) : 3 - 4.
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. "การพัฒนาจริยธรรมตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม."
วารสารครูศาสตร์ 11 (เมษายน - มิถุนายน 2526) : 8 - 13.
- พระราชวรมณี. ธรรมบุญชีวิต. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2523.
- พระราชวรมณี. พจนานุกรมพุทธศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2518.
- ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. กระแสพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพระราชวัง, 2512.
- มันทนา ปิยะมาดา. "การสำรวจคุณลักษณะของครูในจังหวัดพระนคร ชุมบุรี."
ปริญาานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการประสานมิตร, 2509.
- วิชาการ, กรม. กองวิจัยทางการศึกษา. การศึกษาหาเกณฑ์ปกติระดับพัฒนาการทาง
จริยธรรมและองค์ประกอบที่มีผลต่อพัฒนาการทางจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร
: กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ, 2524.

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. รายงานการวิจัยเรื่องลักษณะครูที่สังคมต้องการ.

กรุงเทพมหานคร : สมมิตร, 2518.

วิภา เกษรสิริเจริญ. "ประสิทธิภาพครูมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

วิระวรรณ อามระคิษ. "ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมวิชาการ. แนวทางการพัฒนาจริยธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2523.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมวิชาการ. รายงานการประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับจริยธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2523.

สมาน แสงมะลิ. "เดือนพ่อแม่รับเด็กขอมเลี้ยงดูลูก." เคล็ดลับ (5 มิถุนายน 2527) : 7.

สร้อย ขอบเผิก. แนวการอบรมเจริญศึกษาของโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2506.

สัมพันธ์ ทองสมัคร. "เพิ่มวินัยนักเรียนอีกข้อเรื่องรักษาความสะอาด." ไทยรัฐ (12 มิถุนายน 2527) : 8.

สามัญศึกษา, กรม. หน่วยศึกษานิเทศก์. หน้าที่ของเด็กไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา

สายสุรี จุติกุล. "คำหนักงูที่ไม่มีจรรยาบรรณ." ไทยรัฐ (11 มิถุนายน 2527) : 9.

สีม ไชยสร. "ลักษณะครูที่ดีในทัศนะของนักเรียนสายมัธยมต้น โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ปีการศึกษา 2510." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2511.

สุรินทร์ สรลิริ. "ครูดีนั้นเป็นอย่างไร." วิทยจารย์ 71 (กรกฎาคม 2515) :

3 - 9.

แสงดาว สยามวาลา, จันทน์ สันตะบุตร, เต็มลิริ บุญยสิงห์ และจรรยาสมร วัชเนเวคิน.

"แสงสะท้อนที่เห็นด้วยกับ "กลุ่มเพื่อนหญิง"." เคลนิวัสส์ (12 มิถุนายน 2527)

: 11.

อุทุมพร ทองอุไทย. แผนวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์เจริญผล, 2524.

อนุกรรมการร่างจรรยาครู. รายงานการประชุมปฏิบัติการเรื่องจรรยาครู. กรุงเทพ-

มหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2524.

อนุสรณ์ อรรถศิริ. "การศึกษาเปรียบเทียบจริยธรรมบางประการของผู้สอนระดับ

ปริญญาตรีและนิสิตระดับชั้นปีที่ 1." ปริญญาพันธมัทธิต มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2516.

ภาษาอังกฤษ

Beck, William R. "Pupils Perception of Teacher Merit : A Factor

Analysis of Five Postulated Dimension." The Journal

of Education Research 61 (November 1967) : 127 - 128.

Krejcie, Robert V., and Morgan Daryle W. "Determining Sample

size for Research Activities." Educational and Psychō-

logical Measurement 30 (Autumn 1970) : 608.

Witty, Paul, "An Analysis of the Personality **Traits** of the

Effective Teacher" Journal of Educational Research

40 (1947) : 662 - 671.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. พระราชวรมุนี (ประยุตต์ ปยุตฺโต)
2. ศาสตราจารย์ อำไพ สุจริตกุล
3. ศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์
4. ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์
5. รองศาสตราจารย์ ปรีชา ช่างขวัญยืน
6. รองศาสตราจารย์ ประภาศรี สีหอำไพ
7. พันเอกพิเศษ อ่อน บุญพันธ์
8. อาจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์
9. อาจารย์ ดร. อาก จันทรสกุล
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิคม ตั้งคพิภพ
11. อาจารย์ ปราณี โพธิสุข
12. อาจารย์ จักรกฤษณ์ สำราญใจ

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ระดับมัธยมศึกษา

เขตการศึกษาชั้นใน

โรงเรียนจันทร์ชูเนมาใหญ่

โรงเรียนบางอ้อศึกษา

โรงเรียนสายปัญญา

โรงเรียนสว่างวัฒนา

โรงเรียนฤทธิณรงค์รอน

โรงเรียนกรุงเทพศึกษา

โรงเรียนราชินีบน

โรงเรียนเรวัต

โรงเรียนสตรีวิจิศึกษา

เขตการศึกษาชั้นนอก

โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม

โรงเรียนขจรโรจนวิทยา

โรงเรียนวัดหนองจอก

โรงเรียนสมรรตภาพวิทยา

โรงเรียนสีกัน

โรงเรียนสตรีวิทยา 2

โรงเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

โรงเรียนสารวิทยา

โรงเรียนเลิศพัฒนศึกษา

ระดั้มัธยมศึกษาปลาย

เขตการศึกษาชั้นใน

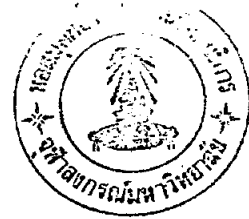
โรงเรียนศึกษานารี

โรงเรียนเบญจมราชาลัย

โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย

โรงเรียนโยธินบูรณะ

โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

เขตการศึกษาชั้นนอก

โรงเรียนบางกะปิ

โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ

โรงเรียนสตรีวิทยา 2

โรงเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความหมายของคำว่าจริยธรรม

จากการประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับจริยธรรมไทย (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2523 : 8 - 11 ; 142-143) มีผู้ทรงคุณวุฒิให้ความหมายของคำว่าจริยธรรมไว้น่าสนใจ ดังนี้

สาโรช บัวศรี กล่าวว่า จริยธรรมคือแนวทางในการประพฤติตน เพื่ออยู่กันได้อย่างร่มเย็นในสังคม

พระราชวรภุณี (ประยูรค์ ปยุตฺโต) กล่าวว่า จริยธรรมในความหมายทางพุทธศาสนา คือ มรรค มรรคเป็นวิถีทาง จริยธรรมเป็นการปฏิบัติเพื่อเข้าถึงจุดหมาย จุดมุ่งหมายก็คือทำให้อหัมคัมภีหา

ระวี ภาวิไล กล่าวว่า จริยธรรม คือ การรู้สภาวะธรรมทั้งหลายอย่างชัดเจน

จำรัส ดวงขิสาร กล่าวว่า จริยธรรม คือ มาตรฐานความประพฤติและความดีงาม

ดวงเคื่อน พันธุมนาวิน กล่าวว่า จริยธรรม คือ ลักษณะทางจิตใจและสภาพแวดล้อม ซึ่งทำให้บุคคลทำความดีหรือละเว้นความชั่ว

สุลักษณ์ ศิวลักษณ์ กล่าวว่า จริยธรรมคือ หลักแห่งการดำรงชีวิตอันประเสริฐ หรือหลักแห่งการประพฤติตนตามความนิยมของสังคม

อำนวย กะพิงค์แก และชยันต์ วรชนะภูติ กล่าวว่า จริยธรรม คือ กลไกอันหนึ่งของสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนในสังคม

ก้อ สวัสดิทิพานิชย์ กล่าวว่า จริยธรรม คือ ประมวลความประพฤติและความนึกคิดในสิ่งที่ดีงาม เหมาะสม

จากการวิจัยเรื่อง จริยธรรมของอาจารย์และนักศึกษาสังกัดสถานศึกษา กรมการฝึกหัดครู (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู 2525 : 10-13) ได้รวบรวมนิยามของจริยธรรมไว้ ดังนี้

วิญญู สาคร กล่าวว่า จริยธรรมคือ คุณความดีที่ควรประพฤติ

พนัส ทัศนาคินทร กล่าวว่า จริยธรรม คือ ความประพฤติอันพึงปฏิบัติต่อตนเอง ผู้อื่น และต่อสังคม เพื่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองขึ้นในสังคม

พุทธทาสภิกขุ กล่าวว่า จริยธรรมก็คือ ศีลธรรม ซึ่งตรงกับ Morality นั้นเอง
 พจน ณะเพียรชัย กล่าวว่า จริยธรรมเป็นสาขาหนึ่งของวัฒนธรรมและมีความหมายถึง
 หลักประเพณีและการปฏิบัติที่ยอมรับในสังคมว่า เป็นการประพฤติปฏิบัติที่ดีงาม ยุติธรรมและเป็นสัจจะ
 เพื่อบรรลุถึงชีวิตอันมีค่าพึงประสงค์ของคนในสังคม

จากหนังสืออื่น ๆ พบนิยามของจริยธรรม ดังนี้

คาร์เตอร์ วิกุก (1964 : 314) กล่าวว่า จริยธรรม หมายถึง การปรับพฤติกรรม
 ให้เข้ากับกฎเกณฑ์และมาตรฐานของการประพฤติปฏิบัติในสังคม ซึ่งบุคคลจะพัฒนาขึ้นจนมีพฤติกรรม
 ของตนเอง ผลของพฤติกรรมจะเป็นเครื่องตัดสินว่าผิดหรือถูกโดยสังคมจะเป็นตัวตัดสิน

พระยาอนุমানราชชน (2516 : 409) กล่าวว่า จริยธรรมโดยทั่วไปมีความหมาย
 ใกล้เคียงกับจริยศาสตร์ ในเรื่องของปรัชญา ซึ่งเป็นเรื่องค้นคว้าหาความจริงเกี่ยวกับคุณค่าของ
 ความประพฤติในสังคมซึ่งถือว่าถูกต้องหรือดี และสิ่งที่ผิดหรือชั่วไม่ควรประพฤติ นำมาวางหลัก
 กำหนดเป็นมาตรฐาน

จริยธรรมที่สำคัญในสังคมไทย

จากการรวบรวมบทความหนังสือ วารสาร แนวนโยบาย และอื่น ๆ พบว่าจริยธรรม
 หรือแนวปฏิบัติเพื่อความร่มเย็นเป็นสุขของสังคม มีผู้แสดงความคิดเห็นไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

พระราชวรมนู (2523 : 10) กล่าวว่า จริยธรรม คือ มรรค มีองค์ประกอบ 8
 ประการ จัดเป็น 3 สาย คือ ศีล สมาธิ ปัญญา ซึ่งต้องอาศัยซึ่งกันและกัน องค์ 8 มีดังนี้

1. ความเห็นชอบ หรือ สัมมาทิฐิ
2. ความดำริชอบได้แก่ ความคิดชอบหรือสัมมาสังกัปปะ
3. การเจรจาชอบ หรือสัมมาวาจา
4. การกระทำชอบ หรือสัมมาสมันตะ
5. การเลี้ยงชีพชอบ หรือสัมมาอาชีวะ
6. ความเพียรชอบ หรือสัมมาวายามะ
7. การระลึกรู้ชอบ หรือสัมมาสติ
8. การตั้งใจมั่นชอบ คือ ทำใจให้เป็นสมาธิในทางที่ถูกหรือสัมมาสมาธิ

ข้อ 1 กับข้อ 2 จัดเข้าในบัญญัติ ข้อ 3, 4, 5 จัดเข้าในศีล และ 6, 7, 8 จัดเข้าในสมาธิ

ลักษณะของคนดีซึ่งจัดเป็นเนื้อหาในบทเรียนระดับมัธยมต้นมีดังนี้ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2521 : 21)

1. มีความเชื่อถูกต้อง มีเหตุผล เช่น เชื่อผลของการทำความดีได้
2. มีความละเอียดต่อการประกอบความดี
3. มีความกลัวต่อผลของการทำความชั่ว
4. เป็นผู้มีความเพียรในการประกอบอาชีพกิจกรรม
5. เป็นผู้มีความมั่นคง เข้มแข็งในกิจการทั้งปวง

หลักจริยศาสตร์ของพุทธศาสนา (ชัชวพันธ์ อัครพัฒน์ 2520)

จริยศาสตร์ขั้นมูลฐานคือ เบนจิต ไต่แก้ คีลทำ และเบญจธรรม ไต่แก้ธรรมห้า

เบนจิต

เบญจธรรม

1. เว้นการฆ่าสัตว์	1. เมตตากรุณา
2. เว้นการลักทรัพย์	2. เลี้ยงชีวิตในทางที่ถูกต้อง
3. เว้นจากการประพฤติผิดประเวณี	3. มีความสำรวมระวังในกาม
4. เว้นจากการพูดปด	4. พูดแต่คำสัตย์คำจริง
5. เว้นจากการดื่มสุราเมรัย	5. มีสติรักษาทนไว้เสมอ

หลักจริยศาสตร์ขั้นกลาง ไต่แก้ กุศลกรรม 10 ประการ กาย วาจา ใจ

1. กาย เว้นฆ่าสัตว์ เว้นลักทรัพย์ เว้นประพฤติผิดในกาม
2. วาจา เว้นพูดปด ส่อเสียด เพ้อเจ้อ ไร้อารยะ
3. ใจ ไม่โลภอยากได้ของคนอื่น ไม่คิดปองร้ายใคร ไม่เห็นผิดจากคลองธรรม

ผู้ชี้หมายถึง ผู้มีคุณธรรมความดี

1. กิริยาวาจา สุภาพ เรียบร้อย อ่อนโยน
2. ประพฤติตนดี มีวัจนธรรม
3. มีสัมมาคารวะตามสมควร และมีความสำรวมตน
4. ประพฤติตนเหมาะสมแก่เหตุผล ทำตนพอประมาณสมกับกาลเวลา
5. ละอายในการทำชั่ว
6. เมตตา กรุณา
7. อุดหนุนสงบนเสงี่ยม
8. มีศีลธรรม

จริยธรรมหลักสูตร 2521 ประกอบด้วยคุณธรรม 30 ข้อ (คณะครุศาสตร์ แผนกวิชา
ประถมศึกษา 2521)

1. ไม่ดูร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์
2. ความเมตตา กรุณา
3. ไม่โลภและไม่ขโมย
4. เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ
5. ไม่ละเมิดของรักของผู้อื่น
6. รู้จักความพอดี
7. ไม่พูดปดไม่บิดเบือน ไม่อำพรางความจริง ไม่ยุยงให้เกิดการแตกแยก และไม่พูด
คำหยาบ
8. มีสัจจะและความจริงใจ
9. ไม่ลองเล่นและเสพสิ่งให้โทษ
10. ตูสดี รู้จักยับยั้งชั่งใจ รู้สีกนิทราชอบชั่วดี
11. ความเป็นผู้มีเหตุผล

12. ละอายและเกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว
 13. ความขยันหมั่นเพียร
 14. ความอดทนอดกลั้น
 15. ความกล้าหาญและเชื่อมั่นในตนเอง
 16. ความกตัญญูกตเวที
 17. ความซื่อสัตย์สุจริต
 18. ทำใจสงบมีสมาธิ และมีอารมณ์แจ่มใส
 19. ความไม่เห็นแก่ตัว
 20. ความประณีตละเอียดถี่ถ้วน
 21. ความรับผิดชอบ
 22. มีน้ำใจเป็นธรรมไม่ลำเอียง
 23. มีระเบียบวินัยและตรงต่อเวลา
 24. ยอมรับการเปลี่ยนแปลง
 25. มีมารยาท
 26. มีมารยาทตามกาลเทศะ
 27. มีวัฒนธรรม ปฏิบัติตามประเพณีที่นิยม
 28. รู้จักสหธรรม ธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน
 29. จงรักภักดีต่อชาติศาสน์กษัตริย์
 30. ปฏิบัติตามจริยธรรมไม่ผิดศีลธรรม ระเบียบกฎหมายและจารีตประเพณี
- จริยธรรมหลักจากการประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับจริยธรรมไทย 2523 (หน่วยศึกษา-
นิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู 2523 : 53-64)

1. การไปสัจธรรม
2. การใช้ปัญญาในการแก้ปัญหา

3. เมตตา - กรุณา
4. สติ - สัมปชัญญะ
5. ความไม่ประมาท
6. ความซื่อสัตย์สุจริต
7. ความขยันหมั่นเพียร
8. หิริโอตตัปปะ

คณะกรรมการกองวัฒนธรรม (2522) ได้กล่าวถึงหลักจริยธรรม 10 ประการ ได้แก่

1. ให้ความสำคัญในเรื่องชาติ เกียรติ วินัย กล้าหาญ
2. ให้ความสำคัญ ซื่อสัตย์ สุจริต และหิริ โอตตัปปะ
3. ให้ความสำคัญกตัญญูกตเวที
4. ให้ความสำคัญเข้มแข็ง ขยันหมั่นเพียรและอดทน
5. ให้ความสำคัญสุภาพอ่อนโยน และมารยาทอันดีงาม
6. ใ้มีใจกว้างขวาง รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
7. ใ้มีความรู้จักยับยั้งชั่งใจ และรู้จักหน้าที่
8. ใ้มีความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ
9. ใ้มีความเป็นระเบียบในการงานและในความคิด
10. ใ้มีความสามัคคี รู้จักแพรวพราว และรู้จักขอกอภัย และให้อภัยซึ่งกันและกัน

คณะกรรมการวันเด็กแห่งชาติ (2521) ได้กล่าวว่จริยธรรมที่ควรปลูกฝัง คือ

1. ศรัทธาและเลื่อมใสในศาสนา
2. เคารพรักษานบธรรมเนียบประเพณี
3. เชื่อฟังบิดามารดา ผู้ปกครอง อาจารย์
4. มีกิริยาวาจาสุภาพ

5. กตัญญูทเวที เคารพผู้ใหญ่
6. มีระเบียบวินัยและรักษาความสะอาด
7. มีความอดทนขยันหมั่นเพียร
8. รู้จักประหยัด และ เก็บออมทรัพย์
9. ซื่อสัตย์สุจริตมีน้ำใจ เป็นนักกีฬา
10. ทำประโยชน์แกผู้อื่น และรักษาสาธารณะสมบัติ

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2518) ให้ความสำคัญเกี่ยวกับจริยธรรมที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตมีดังนี้ คือ

1. ความเคารพซึ่งกันและกัน
2. ความร่วมมือประสานงานกัน
3. เคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน
4. มีความรับผิดชอบ
5. มีความห่วงใยผู้อื่น
6. ความมีใจกว้าง
7. ความคิดสร้างสรรค์
8. มีระเบียบวินัย
9. ภูหนาทึบ

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติไทย (2525 : 10-11) ได้เชิญชวนให้ร่วมกันปฏิบัติตามค่านิยม 5 ประการ คือ

1. พึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ
2. ประหยัดและอดออม
3. มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย

4. ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

5. มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

คุณธรรมที่ทุกคนควรปฏิบัติจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล-

อดุลยเดช

ประการแรก คือการรักษาความสัจ ออกถน และออกออม ที่จะไม่ประพฤติกว้าง
ความสัจความดีนั้น

ประการที่สอง คือรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัจ
ความดีนั้น

ประการที่สาม คือ การออกทน ออกถน และออกออม ที่จะไม่ประพฤติกว้างความสัจสุจริต
ไม่ว่าทวยเหตุประการใด

ประการที่สี่ คือ รู้จักละเว้นความชั่ว ความทุจริต และรู้จักละประโยชน์ส่วนน้อย
ของตน เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

ศีลธรรมที่สังคมไทยกำลังต้องการโดยรีบด่วน เพื่อความอยู่รอดของประชาชนและความ
มั่นคงของบ้านเมือง ก็คือ

1. สัจจะ

2. เมตตา

3. สามัคคี

(พระธรรมญาณมุนี 2523)

จริยธรรมที่สำคัญตามแนวคิดของ สายสุรี จุติกุล (2523 : 15-17) มีดังนี้

1. การบังคับตนเอง

2. มีความรับผิดชอบต่อสังคม

3. ความเสมอภาค

4. ความเสียสละ

5. ความซื่อสัตย์

6. ความกล้าหาญ
7. การมีแนวความคิดกว้าง
8. ความสามัคคี
9. เข้าใจในศาสนาและมีหลักธรรมศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว
10. เมตตากากรุณา ให้อภัย
11. พากเพียร อุตุน
12. รู้จักค่าของการทำงาน
13. รู้จักค่าของทรัพย์สิน

จริยธรรมที่สำคัญตามแนวคิดของ สาโรช บัวศรี มี ประหยัด เพียร อุตุน รู้จักให้
ใช้ปัญญาแก้ไขปัญหา

สร้อย ขอบนีก (2506) กล่าวว่า จริยธรรมซึ่งเป็นคุณงามความดีที่จะทำให้มนุษย์อยู่ในสังคม
ต่าง ๆ ได้ ได้แก่

1. ความรู้จักตนเอง มีความสุจริต
2. เข้าใจสังคม มีความสุจริตใจ
3. นับถือตนเอง

จริยธรรมที่มีความสำคัญและจำเป็นในสังคมไทย (วิโรจน์ สิริอัญ, 2523 : 18)

ได้แก่

1. การไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น
2. การทำประโยชน์ให้แกผู้อื่น

จากการค้นคว้ารวบรวมได้จริยธรรมที่สำคัญสำหรับครูตามแนวคิดและความเห็นหลายหลัก
การดังนี้

พระพุทธเจ้าได้กำหนดลักษณะของครูที่ดีไว้ 7 ประการ คือ (ชัยวัฒน์ อัครพัฒน์, 2520)

1. ปิโย คือการทำตัวให้เป็นที่ยรักแก่ศิษย์และบุคคลทั่วไป
2. ครู คือการ เป็นบุคคลที่มีความหนักแน่นมีจิตใจที่มั่นคง กอบด้วยความรู้ที่แตก

3. กวานีโบ คือ การเป็นผู้ที่ได้รับการขยายองค์ว่าเป็นผู้มีความประพฤติอันดีงาม
 4. อัทธา คือ เป็นผู้มีความมานะ ในการตั้งมั่นสั่งสอนโดยไม่เกรงกลัวว่าจะเกลียดหรือโกรธ มีความเฉลียวฉลาดในการใช้คำพูด
 5. วจนกุขโม คือ ความเป็นผู้มีความอดทนต่อถ้อยคำ โดยมีเจตนาดีเป็นที่ตั้ง
 6. คมฺภีรํ กถํ กุตา คือ การรู้จักสอนจากง่ายไปยาก หรือมีความลึกซึ้งขึ้นโดยลำดับ
 7. โนจฺจ ฐานํ ธิโยชเช คือ การรู้จักแนะนำในทางที่ถูกที่ควรไม่แนะนำออกนอกทาง
- เทพ ทาระเกศ (2505 : 46-50) ได้สรุปผลจากการค้นคว้าว่าครูที่ดีจะต้องมีลักษณะส่วนตัวและปฏิบัติดังนี้

1. มีบุคลิกภาพดี
2. มีศรัทธาในการสั่งสอนอบรม
3. กระตือรือร้นในการทำงาน
4. เชื่อมมั่นในคุณค่าของงาน
5. ดำรงตนอยู่ในที่อันเหมาะสม
6. ปรับปรุงตนเองอยู่เสมอทุกด้าน
7. รอบรู้วิถีทางการงาน
8. ศึกษาหาความชำนาญรอบคอบ
9. เป็นผู้นำที่ดี
10. มีธรรมจริยาสูง
11. พร้อมสำหรับคำแนะนำ และเฝ้าหาความรู้อยู่เสมอ
12. สนใจการวิวัฒ และประเมินผลงานของตนอยู่เสมอ
13. พร้อมที่จะรับแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้
14. ศึกษาเด็กให้เข้าใจลึกซึ้ง

15. ใช้จิตวิทยาในการสอน
16. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่องานอาชีพ

สุรินทร์ สรสิริ (2515 : 5) เห็นว่าครูดีจะต้องมีพฤติกรรม 11 ประการ คือ

1. ตรงต่อเวลา
2. มาทำงานเป็นเนืองนิตย์
3. เตรียมการสอนสม่ำเสมอ
4. เป็นตัวอย่างที่ดีของนักเรียน
5. ทำงานเสร็จเรียบร้อยรวดเร็ว
6. รู้รับผิดชอบขอบข่ายงานของตน
7. หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
8. ไม่ถือเอาถือเรา และมีความสามัคคีกลมเกลียว
9. ต้องมีจรรยาบรรณและวินัยตามระเบียบประเพณีของครูของครูสภา
10. ประจบหัวหน้าสถานศึกษาช่วยการทำงานตามหน้าที่ที่กำหนดให้ มีใจคอยเสนอแนะ และสอพลอ ช่วยการพูดเรื่องที่ไม่เป็นเรื่องให้นายทราบ แล้วก็ทำให้นายและลูกน้องแตกกัน
11. ช่วยงานพิเศษเมื่อได้รับการขอร้อง

พจน์ สะเพียรชัย แสดงข้อคิดเห็นว่า ครูที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตจะมีลักษณะพิเศษ

ดังนี้

1. รักการ เรียนรู้และติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ
2. มีความเสียสละ
3. เป็นผู้มีความยุติธรรม ตั้งอยู่ในสัจจะและยุติธรรม เช่น การให้เกรดนักเรียน จะต้องตั้งในความยุติธรรมเช่นเดียวกับผู้พิพากษา

จากการรวบรวมลักษณะของครูจากครูที่ 7 ท่าน คือ

1. ครูบุญ อองละออง
2. ครูพิมเสน นัศรกุล
3. พระบาทัศรรพโรค (แสนค์ อคัมขัน)
4. หลวงประพันธ์ เนติวุฒิ (ชอย เอมะพรหม)
5. หลวงพิศาล วรรณสาร (พร้อมภินทวนิช)
6. หลวงสำเร็จวรรณกิจ (บุญ เสชนันท์)
7. ครูลำเนา สุขุมาลจันทร์

พบว่าลักษณะของครูที่สี่มีดังนี้

1. ตั้งใจสอน
2. ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
3. รู้จักพลิกแพลงการสอนและใช้อุปกรณ์การสอน
4. อุทิศเวลาให้แก่งานครู
5. รักเด็ก และโอบอ้อมอารี
6. ไม่สอนโดยเห็นแก่เงินจ้างรางวัล
7. ใจกว้าง
8. มองโลกในแง่ดี
9. ไม่สู้รบหรือตีกัน
10. ไม่ชอบการบันเทิงเรีงรมย์
11. มีความสุขุม อุดม พากเพียร
12. เสียสละ
13. มีศรัทธาในอาชีพครู
14. แต่งกายเรียบร้อย
15. มีระเบียบวินัยดี
16. ยุติธรรม
17. มีน้ำใจนักกีฬา
18. มีความคิดเห็นเป็นของตนเอง

19. ซื่อสัตย์สุจริต
20. มีความเป็นมิตรจริงใจ
21. มีความสามารถปฏิภาณ
22. มนุษย์สัมพันธ์ดี
23. หมั่นอบรมนิสิตนักเรียนและเป็นที่รักของนักเรียน

จรรยาครู หมายถึง ความดีหรือสิ่งที่ดีที่ครูจำเป็นต้องมีและต้องปฏิบัติ (สาโรช บัวศรี 2523 : 5) จรรยาครูโดยความหมายเป็นเพียงแนวปฏิบัติทางอุดมการณ์ ไม่ใช่กฎหมายอันมีบทบังคับ หรืออีกนัยหนึ่งเป็นข้อเสนอทางหลักธรรม มีใช้หลักกฎหมาย

1. มีจรรยาบรรณ ครูสภาซึ่งเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่คุ้มครองรักษามาตรฐานของวิชาชีพครู ได้กำหนดจรรยาบรรณสำหรับครูไว้ในระเบียบของครูสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณ พ.ศ. 2506 ซึ่งออกตามความในมาตรา 28 แห่ง พ.ร.บ. ครู พ.ศ. 2488 คือ

- (1) ครูควรมีศรัทธาในอาชีพครู และให้เกียรติแก่ครูด้วยกัน
- (2) ครูควรบำเพ็ญตนให้สมกับที่ได้ชื่อว่าเป็นครู
- (3) ครูควรใฝ่ใจศึกษาหาความรู้ความชำนาญอยู่เสมอ
- (4) ครูควรตั้งใจฝึกสอนศิษย์ให้เป็นพลเมืองดีของชาติ
- (5) ครูควรร่วมมือกับผู้ปกครองในการอบรมสั่งสอนเด็กอย่างใกล้ชิด
- (6) ครูควรรู้จักเสียสละและรับผิดชอบในหน้าที่การงานทั้งปวง
- (7) ครูควรรักษาชื่อเสียงของคณะครู
- (8) ครูควรรู้จักมีชัยดี และพยายามสร้างฐานะของตนเอง
- (9) ครูควรยึดมั่นในศาสนาที่ตนนับถือ และไม่ลบหลู่ศาสนาอื่น
- (10) ครูควรบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม

สำนักงานสภาคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กำหนดจรรยาบรรณของอาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไว้ดังนี้

1. อาจารย์พึงวางตนให้เป็นผู้ควรแก่การยกย่อง เป็นผู้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมและเป็นแบบอย่างที่ดีของศิษย์

2. อาจารย์ควรเป็นผู้มีเหตุผล พึงเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และไม่พึงบังคับไม่ว่า
ด้วยวิธีการใด ๆ ให้อุอื่นมีความคิดเห็นคล้อยตามตน

3. อาจารย์ไม่พึงปฏิบัติต่อผู้ใดอย่างมีอคติ โดยอาศัยเหตุผลทางเชื้อชาติ ศาสนาหรือ
ลัทธิความเชื่อถือ

4. อาจารย์ไม่พึงเรียก รับ หรือยอมจะรับประโยชน์ใด ๆ ซึ่งชักนำ หรืออาจชักนำไป
ให้การปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนไม่สุจริตเที่ยงธรรม หรือให้หรือรับว่าจะให้ซึ่งประโยชน์
สามารถจะให้ได้ในอำนาจหน้าที่ของตน เพื่อแลกเปลี่ยนกับประโยชน์อื่นไม่ควรได้

5. อาจารย์พึงมีความรอบรู้ทางวิชาการ พึงเตรียมการสอนและเข้าสอนโดยสม่ำเสมอ
ตามกำหนด ในการสอนนั้นจะต้องไม่จงใจบิดบังอำพราง หรือบิดเบือนเนื้อหาสาระทางวิชาการ
นอกจากนั้น อาจารย์พึงตั้งใจค้นคว้าความรู้ในสาขาวิชาของตนมาให้แก่ศิษย์ และพึงสนับสนุน
ให้ศิษย์มีความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ

6. อาจารย์พึงถือเป็นหน้าที่ด้วยกรรมมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร
การสอน การบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัย ตลอดจนให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจการ
ต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยที่ตนสังกัด

7. อาจารย์พึงอุทิศเวลาเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างแท้จริง และพึงปฏิบัติ
หน้าที่ด้วยความรับผิดชอบและ เสียสละ

8. อาจารย์พึงรักษาและส่งเสริมความสามัคคีในหมู่อาจารย์ด้วยกัน

กรรมการปึกหักครุ ได้กำหนดจรรยาบรรณของอาจารย์วิทยาลัยครูไว้ดังนี้

1. สำนึกในความเป็นครูของครู ชำรงไว้ซึ่งเกียรติของสถาบันครูและความสามัคคีใน
หมู่ครูอาจารย์ด้วยกัน

2. ทำงานเพื่องานด้วยอุดมการณ์โดยถือว่า เกียรติของคนอยู่ที่ผลงานและความรับผิดชอบ
ของงานหน้าที่ มีพลังใจไม่สั่นท้อ ร่วมกันกระทำหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและการพัฒนา
ชุมชนโดย เฉพาะชนบท

3. มุ่งอนาคตและความก้าวหน้า ควบคู่อุตสาหกรรมและพึ่งตนเอง ดำรงตนอย่างประหยัด ใช้จ่ายชีวิตที่เรียบง่าย หลีกเลี้ยงความฟุ่มเฟือย

4. ใฝ่หาความรู้ สำนวญ ปรับปรุงตนเองและงานหน้าที่ โดยเฉพาะงานสอน ให้เป็นแบบอย่างที่ดี สมศักดิ์ศรีของอาจารย์วิทยาลัยครู

5. รักและภูมิใจในความเป็นไทย ยึดมั่นในศาสนา จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ สรีรชาติในการอยู่รวมกันและการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของชาติ

ดร.เจลีว บุรีภักดี และคณะ (2520) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ลักษณะของครูที่ดีโดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากนักเรียน ผู้ปกครอง ครูและศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารการศึกษา พระและฆราวาส คุณวุฒิ และใช้คำถามปลายเปิด ปรากฏว่าคณะผู้วิจัยได้ค้นพบคุณลักษณะของครูดีเรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้

1. มีความเที่ยงธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและตรงต่อเวลา
2. มีความเข้าใจในหลักสูตร ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ รับผิดชอบในหน้าที่ การงาน รับผิดชอบในการกระทำของตน กระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี ยึดมั่นในสถาบัน ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
3. รู้คุณมุ่งหมายในการจัดการศึกษาของชาติ มีความสามารถในการอธิบาย มีความสามารถในการใช้ภาษา งดเว้นสิ่งเสพติดทั้งปวง เอาใจใส่ป้องกันโรคติดต่อ มีความเมตตา-กรุณา ไม่ทำตัวเสเพล ไม่กระทำผิดเรื่องชู้สาว มีสรีรชาติในอาชีพครู รู้จักปกครองแบบประชาธิปไตย รู้จักและเข้าใจเด็ก มีระเบียบวินัย มีเหตุมีผล ส่งเสริมความรักชาติ และรู้จักรักษาความลับของทางราชการ
4. มีความสามารถในการสอน การปกครองชั้น มีการปรับปรุงวิธีสอนอยู่เสมอ เอาใจใส่ในเรื่องความสะอาดของร่างกาย มีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีอารมณ์ดี เป็นมิตรกับนักเรียน ช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาและรู้จักใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา

จรรยาบรรณ

หมวดที่ 1 คุณธรรมของครู

1. ศรัทธาในอาชีพครู อุทิศตนเพื่อศิษย์และการศึกษา
2. ชำรงและเสริมสร้างเกียรติแห่งอาชีพครู
3. บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

หมวดที่ 2 เอกลักษณ์ของครู

1. ออกตน รู้จักผ่อนปรนต่อปัญหา สามารถควบคุมอารมณ์ได้ในเวลาและนอกเวลาสอน
2. รับผิดชอบต่อหน้าที่และต่อตนเอง สามารถรวมงานเป็นหมู่คณะได้
3. เอาใจใส่ต่อการเรียน ความประพฤติ ความเป็นอยู่และพิจารณาคุณค่าของศิษย์แต่ละคนด้วยเหตุผล
4. ใฝ่หาความรู้ สำนวญ ปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอ และมีไหวพริบในสถานการณ์รอบรรม
5. ซынหมั่นเพียร รู้จักคิดริเริ่ม
6. มีความยุติธรรมและทำให้ศิษย์เกิดความอบอุ่นใจ
7. ดำรงตนอย่างเรียบง่าย ประหยัดเหมาะสมกับสภาพอาชีพครู
8. เป็นผู้ที่มีวัฒนธรรมและศีลธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือ
9. สุขภาพเรียบร้อย ประพฤติดีสม่ำเสมอ เหมาะสมเป็นตัวอย่างที่ดีของศิษย์

หมวดที่ 3 มาตรฐานการปฏิบัติตนของครู

1. ต้องรักษาความสามัคคี ชื่อเสียงของหมู่คณะ และสถานศึกษาที่สังกัดอยู่
2. ต้องไม่ลบหลู่ผู้มีศาสนา
3. ต้องรักษาชื่อเสียงมิให้ขึ้นชื่อว่าประพฤติชั่ว
4. ไม่ละทิ้งการสอน อุทิศเวลาให้แก่ศิษย์และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละ

5. ต้องรักษาความลับของศิษย์ เพื่อนร่วมงานและสถานศึกษา
6. ต้องถือและปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมที่ดีของสถานศึกษา
7. ต้องประพฤติและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรมโดยไม่เห็นแก่ประโยชน์อันมิชอบ
8. ต้องไม่บิดเบือนอำนาจ หรือบิดเบือนเนื้อหาสาระทางวิชาการ
9. ต้องไม่คูหิมนเหยียดหยามเพื่อร่วมงานและบุคคลใดๆ เชื้อพั้ง และไม่กระต้างกระตือองตอผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งการในหน้าที่การงานโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบแผนของสถานศึกษา
10. ต้องไม่เบียดบังใช้แรงงานหรือนำผลงานของศิษย์ไปเพื่อประโยชน์ส่วนตน
11. ต้องไม่นำหรือยอมให้นำผลงานทางวิชาการของตนไปใช้ในทางทุจริตหรือเป็นภัยต่อมนุษยชาติ
12. ต้องไม่นำผลงานของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นผลงานของตน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้มีคำถามเกี่ยวกับจริยธรรม ซึ่งผู้วิจัยประสงค์จะขอความกรุณาจากท่านให้แสดงความคิดเห็นว่าลักษณะความประพฤติในแต่ละข้อนั้นมีความสำคัญสำหรับครูมากน้อยเพียงใด ความคิดเห็นของท่านจะมีคุณค่าสำหรับงานวิจัยด้านจริยธรรมและจรรยาสำหรับครูเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(น.ส. สุริยา จารยะพันธุ์)
ผู้วิจัย

คำชี้แจงตอนที่ 1 โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดตามความเป็นจริง

1. ท่านตอบในฐานะ

- นักเรียน
 ผู้ปกครอง
 ครู
 ผู้มีส่วนพิจารณาจรรยาครู

2. เพศ

- ชาย
 หญิง

3. อายุปี

4. ท่านนับถือศาสนา

- พุทธ
 คริสต์
 อิสลาม
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. ท่านกำลัง เรียนชั้น (เฉพาะผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียน).....
6. ระดับการศึกษาของท่าน (เฉพาะกรรมการร่างจรรยาครู ครู และผู้ปกครอง)
☐ ไม่จบชั้น ป.4	☐ อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
☐ จบชั้น ป.4	☐ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
☐ จบชั้น ป.7	☐ สูงกว่าปริญญาตรี
☐ จบชั้น ม.ศ. 3	☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)....
☐ จบชั้น ม.ศ. 5	

คำชี้แจงตอนที่ 2

แบบสอบถามตอนนี้จะเป็นข้อความเกี่ยวกับจริยธรรมหรือลักษณะความประพฤติเป็นรายข้อ
โปรดอ่านข้อความทีละข้อและพิจารณาว่า ข้อความนั้น สำคัญเพียงใดสำหรับการประกอบวิชาชีพครู
เป็นประเด็นที่ 1 และข้อความนั้น ควรกำหนดเป็นจรรยาครู หรือไม่เพียงใด เป็นประเด็นที่ 2

ก. เกณฑ์ตัดสินความสำคัญสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพครู

จริยธรรมในที่นี้หมายถึงหลักความประพฤติที่สมาชิกในสังคมพึงยึดถือและปฏิบัติ
ถ้าท่านพิจารณาแล้วเห็นว่า จริยธรรมหรือลักษณะความประพฤตินั้น

1. มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการประกอบวิชาชีพครู ครูจำเป็นต้องยึดถือ
ในทุกสถานการณ์ จะละเลยไม่ได้เด็ดขาด ให้กาเครื่องหมาย ในช่องหมายเลข 5
2. มีความสำคัญมาก ครูจำเป็นต้องยึดถือแต่หากมีเหตุผลเพียงพอ อาจจะไม่
ได้เมื่อจำเป็นจริง ๆ ให้กาเครื่องหมาย ในช่องหมายเลข 4
3. มีความสำคัญพอสมควรสำหรับการประกอบวิชาชีพครู ครูพึงมี แต่อาจจะละเลย
ได้บางเป็นบางครั้งแล้วแต่โอกาส หรือสถานการณ์ให้กาเครื่องหมาย ในช่องหมายเลข 3
4. มีความสำคัญอยู่บ้างสำหรับการประกอบวิชาชีพครู ครูน่าจะมีแต่จะมีหรือไม่ก็ได้
ให้กาเครื่องหมาย ในช่องหมายเลข 2
5. ไม่มีความสำคัญสำหรับการประกอบวิชาชีพครู ครูไม่จำเป็นต้องมีลักษณะ
ดังกล่าวเลย ให้กาเครื่องหมาย ในช่องหมายเลข 1

ข. เกณฑ์การตัดสินความสมควรในการกำหนดเป็นจรรยาบรรณ

จรรยาบรรณในที่นี้หมายถึง จริยธรรมหรือลักษณะความประพฤติเฉพาะกลุ่มครู คือ ความดี สิ่งที่ดี ครูจำเป็นต้องมีและต้องปฏิบัติ มีลักษณะ เป็นระเบียบควบคุมพฤติกรรมของครู เพื่อยกระดับวิชาชีพ (ถ้ากำหนดข้อใดเป็นจรรยาบรรณแล้ว จะให้แนวทางแกสมาคมวิชาชีพครู วิชาชีพอื่น เป็นแนวปฏิบัติของผูประกอบวิชาชีพครู หากฝ่าฝืนอาจถูกถอนใบประกอบวิชาชีพได้ เช่นเดียวกับ จรรยาแพทย์ ดังนั้นจึงขอได้โปรดพิจารณาตอบอย่างเที่ยงธรรมโดยแท้) ถ้าท่านพิจารณาแล้ว เห็นว่า

1. จริยธรรมหรือความประพฤตินั้น ควรกำหนดเป็นจรรยาบรรณอย่างยิ่ง เพื่อให้ครูปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เมื่อละเลยจะมีการลงโทษตามระเบียบของสมาคมจรรยาบรรณ ให้กาเครื่องหมาย ในช่องหมายเลข 4
2. ควรกำหนดเป็นจรรยาบรรณ ให้ครูปฏิบัติเพื่อเป็นครูที่ดี เป็นที่ยอมรับของสังคม ให้กาเครื่องหมาย ในช่องหมายเลข 3
3. ท่านไม่แน่ใจว่าจริยธรรมหรือลักษณะความประพฤตินั้น ควรกำหนดเป็นจรรยาบรรณหรือไม่ จะช่วยเหตุผลใดก็ตาม ให้กาเครื่องหมาย ในช่องหมายเลข 2
4. จริยธรรมหรือลักษณะความประพฤตินั้น ไม่สมควรกำหนดเป็นจรรยาบรรณ จะช่วยเหตุผลใดก็ตาม ให้กาเครื่องหมาย ในช่องหมายเลข 1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อความ	ความสำคัญต่อวิชาชีพครู					ควรกำหนดเป็น จรรยาบรรณหรือไม่			
	5	4	3	2	1	4	3	2	1
	สำคัญอย่างยิ่ง	สำคัญมาก	สำคัญพอสมควร	สำคัญอยู่บ้าง	ไม่มีความสำคัญ	ควรกำหนดอย่างยิ่ง	ควรกำหนด	ไม่แน่ใจ	ไม่ควรกำหนด
2. ไม่เชื่อถือโชคกลาง				✓				✓	

ประเด็นที่ 1 เมื่อท่านกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข 2 ในส่วนของ ความสำคัญต่อวิชาชีพครู ดังตัวอย่าง แสดงว่าท่านพิจารณาแล้ว เห็นว่าการ "ไม่เชื่อถือโชคกลาง" เป็นลักษณะความประพฤติที่มี ความสำคัญอยู่บ้าง สำหรับการประกอบวิชาชีพครู ครู น่าจะมีแต่จะมีหรือไม่มีก็ได้

ประเด็นที่ 2 เมื่อท่านกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข 2 ในส่วนของ ควรกำหนดเป็นจรรยาบรรณหรือไม่ ดังตัวอย่าง แสดงว่าท่าน ไม่แน่ใจ ว่าควรกำหนดเป็นจรรยาบรรณหรือไม่

"กรุณาอ่านคำชี้แจงให้เข้าใจชัดเจน และใช้วิจารณญาณของท่านอย่างดีที่สุด เพราะคำตอบของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่งแก่งานวิจัย ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมในภายหน้า"

ขอบคุณ

ประวัติผู้เขียน

นางสาว สุริยา จารยะพันธุ์ เกิดเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2501 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอก อังกฤษ - วิทยาศาสตร์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2523 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2524

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย